

Historien om Toten Cellulosefabrikk

Forord

Celluloseproduksjonen i Hunndalen foregikk i nærmere 100 år. Gjøvik Cellulosefabrikk ble i 1905 avløst av Toten Cellulosefabrikk som holdt det gående til 1981. Virksomheten satte sitt sterke preg på omgivelsene og var av stor betydning for distriktet. I flere generasjoner skaffet fabrikkarbeid å gå til og mat på bordet til tusenvis av mennesker i nærområdet. Skogens menn som hogg og kjørte tømmer, tømmerfløtere, arbeidere i Rambekkvika og ved taubanen, de som bygde fabrikk, produksjonsarbeidere, alle som fikk maskiner og bygninger til å fungere samt de som ledet og administrerte hadde felles interesse i at fabrikk gikk best mulig. Tross skiftende tider og mange problemer fant man hele tiden løsninger som gjorde det mulig å drive videre. Men til slutt var det sviktende konjunkturer og strukturendringer i bransjen som felte fabrikk.

Dette heftet beskriver etter beste evne de fasene som Toten Cellulosefabrikk var igjennom. Det store fotavtrykket som fabrikk hadde, av positiv så vel som av negativ karakter, er i ferd med å forsvinne. De fleste bygningene er revet, tomtearealene har fått andre funksjoner og sårene som fabrikkdriften påførte natur og omgivelser er i ferd med å gro igjen. Et inntrykk som sitter igjen etter å arbeidet med stoffet i et par års tid er at de ansatte trivdes i fabrikk. Det er å håpe at de som hadde sin arbeidsdag ved Hunnselva kjenner seg igjen i dette. De mange som hadde en far, bestefar eller oldefar i cellulosefabrikk finner forhåpentligvis ut mer om det morsomme, positive, vanskelige eller umulige som preget dem når de kom hjem fra arbeid.